

# Korelacijske in naključne vzorčenje jedrskih podatkov

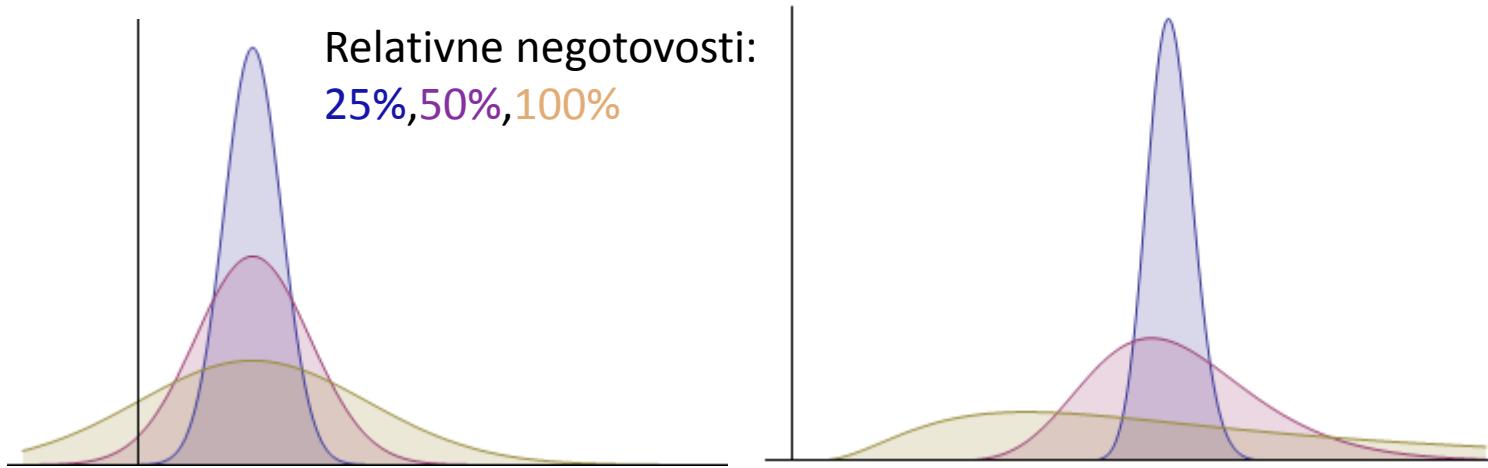
Lucijan Plevnik

**3. konferenca ŠFOSM**  
Reaktorski center Podgorica, 29. 2. 2016



# Jedrski podatki in negotovosti

- Knjižnice: pričakovane vrednosti in kovariančne matrike parametrov.
- Porazdelitev: normalna ali lognormalna.



# Generiranje naključnih vzorcev za $N(\mu, \sigma)$ (Box, Muller, 1958)

- $v_m$  in  $w_m$  neodvisni vzorci enakomerne porazdelitve na  $(0, 1]$
- $u_m = \sqrt{-2 \ln v_m \cos(2\pi w_m)}$
- vzorci  $\{\mu + \sigma u_m\}_m$  konvergirajo proti  $N(\mu, \sigma)$  za  $m \rightarrow \infty$

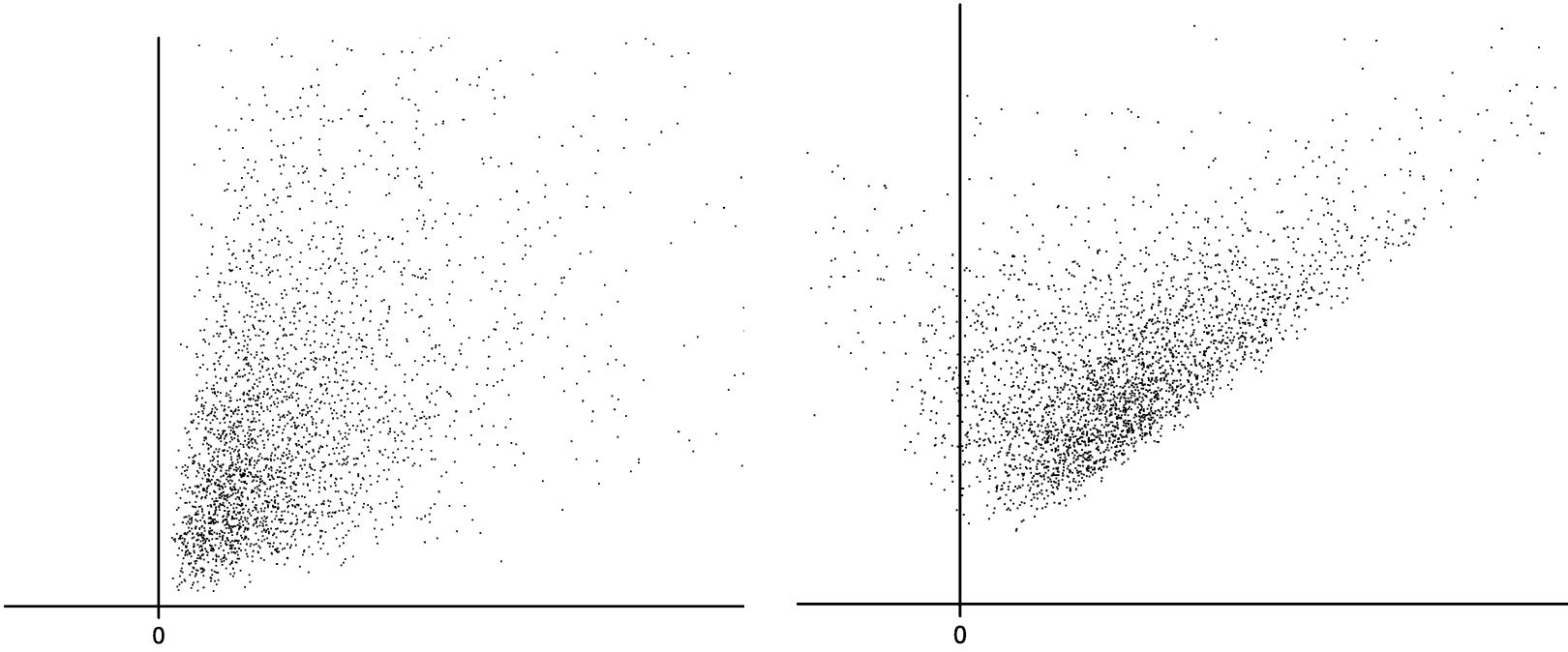
# Generiranje naključnih vzorcev za $LN(\mu, \sigma)$ ( $\mu > 0$ )

- $\mu' = \ln \frac{\mu}{\sqrt{1 + \left(\frac{\sigma}{\mu}\right)^2}}$
- $\sigma' = \sqrt{\ln \left(1 + \left(\frac{\sigma}{\mu}\right)^2\right)}$
- generiramo vzorec  $u_m$  za  $N(\mu', \sigma')$
- $\{e^{u_m}\}_m \xrightarrow{m \rightarrow \infty} LN(\mu, \sigma)$

# Generiranje naključnih vektorjev za $N\left(\vec{\mu}_\sigma, \vec{c}_{ij}\right)$

- izračunamo naključni vektor  $u_m$  za  $N(0,1)$  z neodvisnimi komponentami
- izračunamo takšno matriko  $A$ , da je  $[c_{ij}] = AA^T$
- vzorec je enak  $[\mu_i + \sigma_i(Au_m)_i]$

# Porazdelitev (log)normalnih vzorcev



# Generiranje naključnih vzorcev za kombinacijo $N$ in $LN$

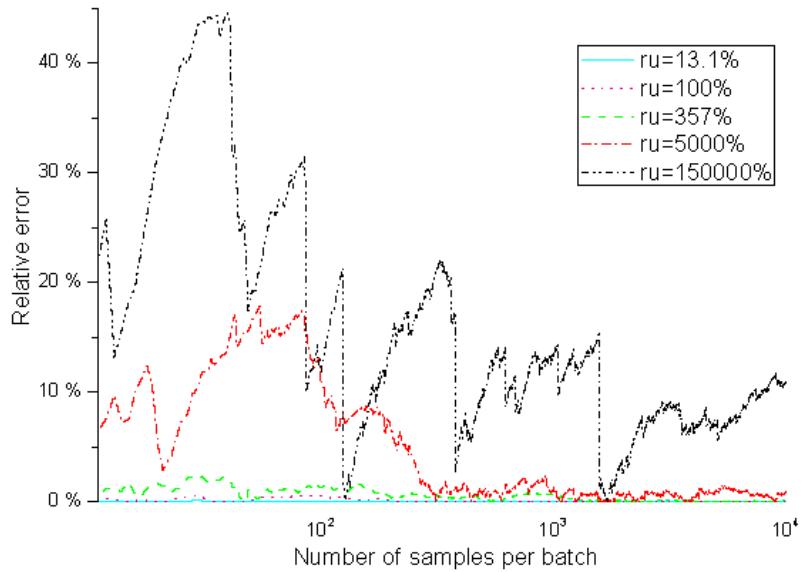
- $i \sim N$ : izračunamo  $\mu_i'$  in  $\sigma_i'$

- $i \sim N$  in  $j \sim LN$ :  $c'_{ij} = c_{ij} \frac{\frac{\sigma_j}{\mu_j}}{\sqrt{\ln\left(1 + \left(\frac{\sigma_j}{\mu_j}\right)^2\right)}}$

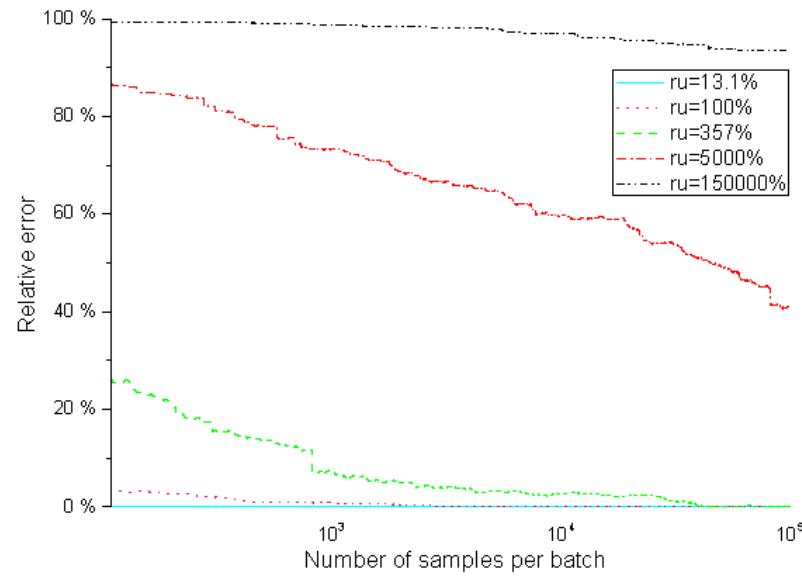
- $i, j \sim LN$ :  $c'_{ij} = \frac{\ln\left(1 + c_{ij} \frac{\sigma_i \sigma_j}{\mu_i \mu_j}\right)}{\sqrt{\ln\left(1 + \left(\frac{\sigma_i}{\mu_i}\right)^2\right) \ln\left(1 + \left(\frac{\sigma_j}{\mu_j}\right)^2\right)}}$

# Hitrost konvergencije vzorcev

- Povprečja

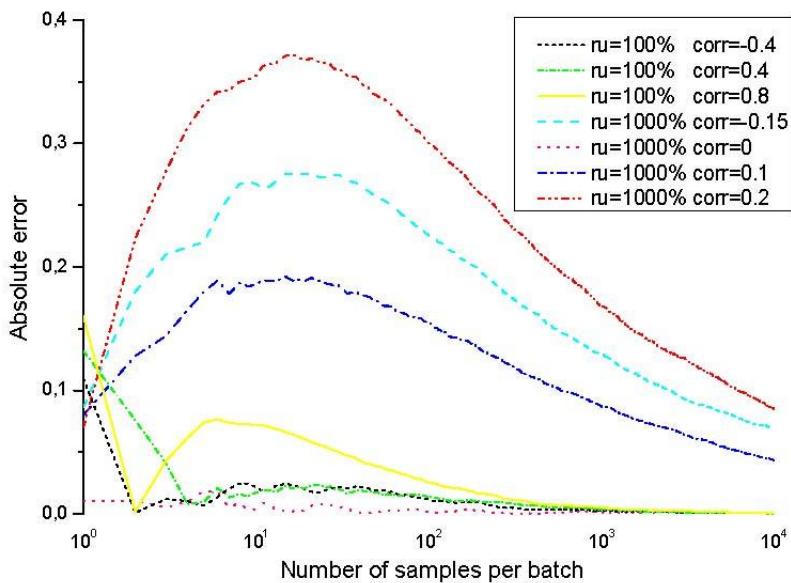


- Deviacije

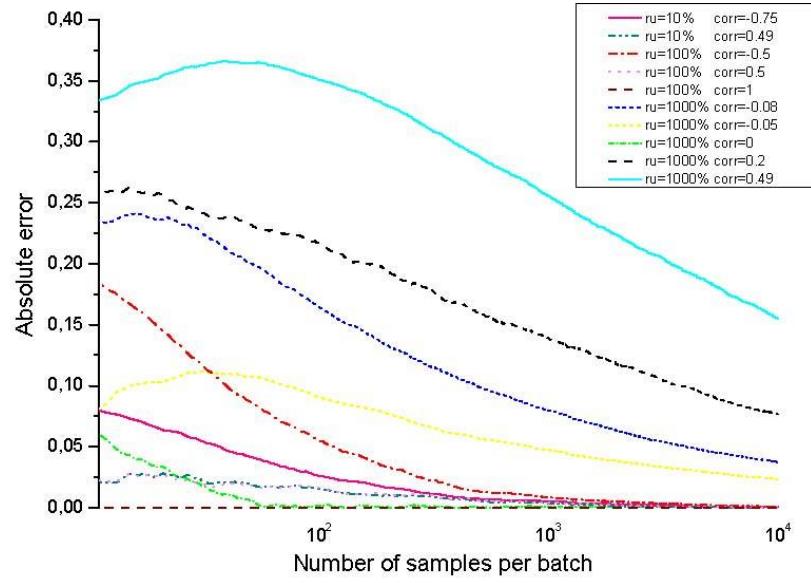


# Hitrost konvergencije korelacij

- normalen & lognormalen

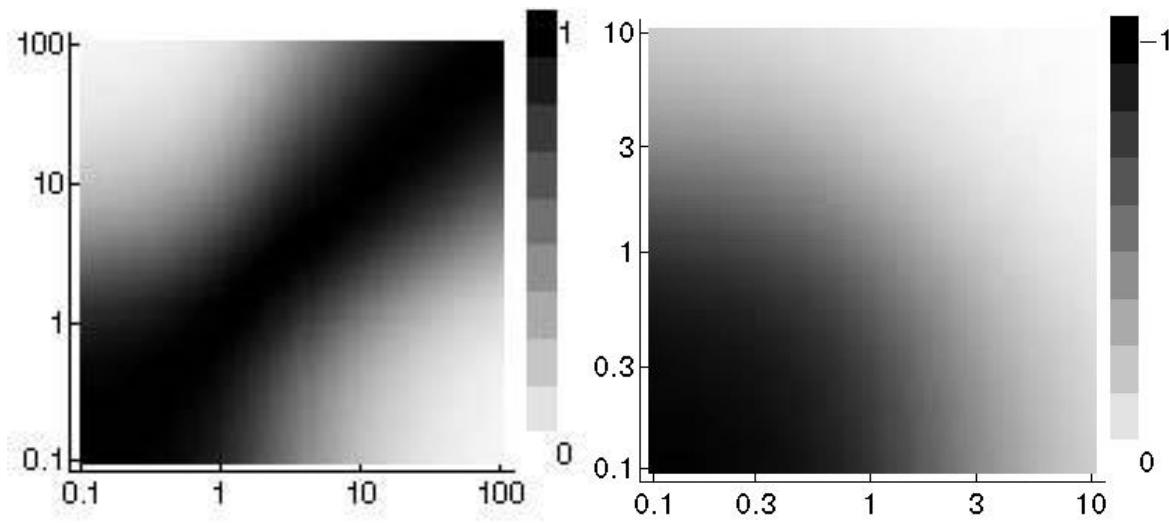
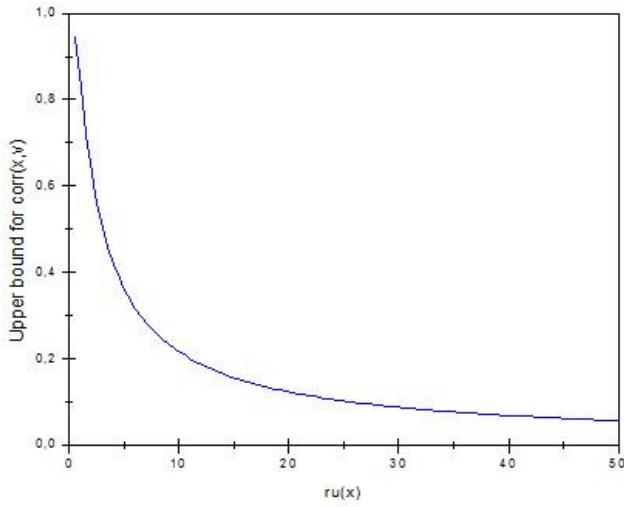


- dva lognormalna



# Korelacijske lognormalne parametre

- z normalnim parametrom
- z lognormalnim parametrom



# Problemi

- Lognormalni parametri z velikimi relativnimi negotovostmi konvergirajo počasi.
- Včasih se zgodi, da korelacijske matrike iz knjižnic niso pozitivno definitne.
- Pogosto se zgodi, da korelacijske matrike ne zadoščajo dodatnim zahtevam za korelacije lognormalnih parametrov.

# Validacija korelacijskih matrik

ENDF/B-VII.1	JEFF 3.2	JENDL 4.0
$^{232}\text{Th}$ , $^{238}\text{Np}$	$^{34}\text{S}$ , $^{39}\text{Ar}$ , $^{66}\text{Zn}$ , $^{68}\text{Zn}$ , $^{70}\text{Zn}$ , $^{69}\text{Ga}$ , $^{71}\text{Ga}$ , $^{73}\text{Ge}$ , $^{75}\text{As}$ , $^{76}\text{Se}$ , $^{77}\text{Se}$ , $^{79}\text{Br}$ , $^{81}\text{Br}$ $^{85}\text{Rb}$ , $^{86}\text{Sr}$ , $^{87}\text{Sr}$ , $^{122}\text{Te}$ , $^{148}\text{Gd}$ , $^{166}\text{Er}$ , $^{168}\text{Er}$ , $^{170}\text{Er}$ , $^{169}\text{Tm}$ , $^{172}\text{Yb}$ , $^{176}\text{Yb}$ , $^{176}\text{Lu}$	$^{238}\text{Np}$
	$^{197}\text{Au}$ , $^{203}\text{Tl}$ , $^{204}\text{Pb}$ , $^{205}\text{Pb}$ , $^{206}\text{Pb}$ , $^{207}\text{Pb}$ , $^{208}\text{Pb}$ , $^{209}\text{Bi}$ , $^{232}\text{Th}$ , $^{231}\text{Pa}$ , $^{241}\text{Am}$	
$^{35}\text{Cl}$ , $^{37}\text{Cl}$ , $^{41}\text{K}$ , $^{46}\text{Ti}$	$^{32}\text{S}$ , $^{34}\text{S}$ , $^{37}\text{Cl}$ , $^{39}\text{Ar}$ , $^{50}\text{Cr}$ , $^{53}\text{Cr}$ , $^{63}\text{Cu}$ , $^{65}\text{Cu}$ , $^{64}\text{Zn}$ , $^{66}\text{Zn}$ , $^{67}\text{Zn}$ , $^{68}\text{Zn}$ , $^{70}\text{Zn}$ , $^{69}\text{Ga}$	$^{53}\text{Cr}$ , $^{55}\text{Mn}$
$^{47}\text{Ti}$ , $^{48}\text{Ti}$ , $^{49}\text{Ti}$ , $^{50}\text{Ti}$	$^{71}\text{Ga}$ , $^{70}\text{Ge}$ , $^{73}\text{Ge}$ , $^{75}\text{As}$ , $^{76}\text{Se}$ , $^{77}\text{Se}$ , $^{80}\text{Se}$ , $^{79}\text{Br}$ , $^{81}\text{Br}$ , $^{86}\text{Kr}$ , $^{85}\text{Rb}$ , $^{87}\text{Rb}$ , $^{86}\text{Sr}$	$^{236}\text{Np}$
$^{50}\text{Cr}$ , $^{53}\text{Cr}$ , $^{152}\text{Gd}$	$^{87}\text{Sr}$ , $^{88}\text{Sr}$ , $^{90}\text{Zr}$ , $^{94}\text{Zr}$ , $^{122}\text{Sn}$ , $^{122}\text{Te}$ , $^{124}\text{Te}$ , $^{138}\text{La}$ , $^{136}\text{Ce}$ , $^{152}\text{Gd}$ , $^{153}\text{Gd}$ , $^{154}\text{Gd}$	
$^{154}\text{Gd}$ , $^{155}\text{Gd}$	$^{156}\text{Dy}$ , $^{158}\text{Dy}$ , $^{160}\text{Dy}$ , $^{166}\text{Er}$ , $^{167}\text{Er}$ , $^{168}\text{Er}$ , $^{169}\text{Er}$ , $^{170}\text{Er}$ , $^{169}\text{Tm}$ , $^{170}\text{Yb}$ , $^{171}\text{Yb}$	
$^{157}\text{Gd}$ , $^{183}\text{W}$ , $^{184}\text{W}$	$^{172}\text{Yb}$ , $^{173}\text{Yb}$ , $^{174}\text{Yb}$ , $^{176}\text{Yb}$ , $^{175}\text{Lu}$ , $^{176}\text{Lu}$ , $^{181}\text{Hf}$ , $^{185}\text{Re}$ , $^{187}\text{Re}$ , $^{186}\text{Os}$ , $^{187}\text{Os}$	
$^{186}\text{W}$ , $^{232}\text{Th}$ , $^{236}\text{Np}$	$^{188}\text{Os}$ , $^{189}\text{Os}$ , $^{195}\text{Pt}$ , $^{197}\text{Au}$ , $^{203}\text{Tl}$ , $^{204}\text{Pb}$ , $^{205}\text{Pb}$ , $^{206}\text{Pb}$ , $^{207}\text{Pb}$ , $^{208}\text{Pb}$ , $^{209}\text{Bi}$ $^{232}\text{Th}$ , $^{231}\text{Pa}$ , $^{241}\text{Am}$ , $^{242}\text{Cm}$ , $^{244}\text{Cm}$	

# Koda ENDSAM

- konsistentno vzorčenje resonančnih parametrov
- implementacija za ENDF-6 format
- validacija kode
- v prihodnosti razširjena na ostale jedrske podatke